

Crisisinterventie voor jongeren in Heerenveen

„In principe wil ieder kind graag bij zijn ouders blijven en gelukkig zijn’

HEERENVEEN - „Slechte jongeren bestaan bijna niet. Het zijn altijd de omstandigheden die hen op verkeerde pad gebracht hebben. Het is een uitzondering dat een jongen of meisje van nature een slecht karakter heeft.” Dit stelt Joop Scholten van het ‚Fase-Huis’ in Heerenveen. Die term staat voor een onderkomen voor jongelui waarvan ‚de indentiteitsontwikkeling stagneert,’ om het maar eens mooi te zeggen. Het is de bedoeling dat de jongens en meisjes in dit opvanghuis leren om zelfstandig te worden. Dat ze zich op den duur in de maatschappij helemaal zelf kunnen redden. Joop Scholten geeft liever niet al te veel publiciteit aan het bestaan van het Fase-Huis: „De jongelui die hier wonen moeten een veilige plek hebben. De buitenwereld is heel snel met het plakken van een etiket: We moeten voorkomen dat de jongens en meisjes worden bestempeld als ‚probleemjongeren.’ Anonimiteit is voor hen het beste.”

Het fase-huis is een onderdeel van een jeugdhulpverleningsorganisatie waarvan de hoofdvestiging is te vinden in het vakinternaat Aekinga in Appelscha. Deze houdt zich in heel Noord-Nederland bezig met di-

verse projecten voor jongeren die in de problemen zitten. In Heerenveen heeft men z’n werkgebied uitgebreid met een zogenaamd ‚crisisinterventieproject’. Dat wil zeggen dat er naast het fase-huis nog een tweede opvang in het leven is geroepen. Het pand van de crisisinterventie is bedoeld als opvanghuis voor jongeren die in een ‚acute crisis’ terecht zijn gekomen. Ze kunnen in Heerenveen maximaal twaalf weken onderdak vinden. Voor het fase-huis geldt geen restrictie wat de duur van het verblijf betreft. Er is trouwens nog een verschil: De crisisinterventie biedt onderdak aan maximaal acht jongens en meisjes in de leeftijd van 14 tot 18 jaar, terwijl in het fasehuis 17 jongeren gehuisvest kunnen worden. En als we de zaken toch op een rijtje zetten: het crisisinterventieproject is in de eerste plaats bedoeld om het gezin te ontlasten waaruit de betrokken jongere afkomstig is. „Hierdoor ontstaat ruimte voor onderzoek en hulp,” aldus Joop Scholten.

Het vakinternaat Aekinga heeft met opzet voor Heerenveen gekozen om het crisisinterventieproject op te starten. „Heerenveen is een plaats waar alles overzichtelijk is,” vindt Joop. „Je weet precies waar de kofshops en de gokhallen zitten. Laat ik zeggen dat dit een plaats is met een overzichtelijke cultuur.”

Hoge score

Het fase-huis is inmiddels vijf jaar in Heerenveen gevestigd en volgens Joop is tachtig procent van de jongeren die er ooit heeft gewoond, goed terecht gekomen. Een hoge score. Maar aan de andere kant blijven de nieuwe gevallen binnenstromen. Er staan constant minimaal tien jongeren op de wachtlijst. Scholten: „In het begin hadden we hier soms 26 jongens en meisjes wonen, maar

dat aantal is nu teruggebracht naar zeventien.” Het is overigens niet mogelijk dat de jeugd uit eigen beweging naar het fase-huis stapt om zich aan te melden. Dat kunnen de ouders ook niet doen. Elk geval moet worden aangemeld door bijvoorbeeld het Riagg, de Maatschappelijke Dienstverlening of de Voogdijraad.

Joop: „In principe wil ieder kind graag bij zijn ouders blijven en gelukkig zijn. En dat is ook omgekeerd zo. Als het toch misloopt kun je de schuld niet altijd bij één van de beide partijen leggen. Het is veel te simpel om te stellen dat het óf de schuld van de ouders óf van het kind is. Er komen hier bijvoorbeeld ook jongeren die door een bepaalde ziekte agressief reageren. Bij dat ziektebeeld kun je geen schuldige aanwijzen. Daarom wil ik de jongeren die hier wonen zoveel mogelijk buiten de publiciteit houden: de buitenwereld is namelijk keihard en veel te snel met z’n oordeel.”

„Het is ook onze taak om bepaalde wetmatigheden te doorbreken. Ik kan je cijfers laten zien die uitwijzen dat een kind dat in z’n jeugd seksueel misbruikt is, dat later zelf ook gaat doen. Dat kan doorgaan van generatie op generatie. Maar met een juiste aanpak kun je die cyclus doorbreken. Dat doe je natuurlijk niet even van de ene op de andere dag. Maar het is wel dankbaar werk. Want het is onvoorstelbaar om te zien hoe de jongeren hier knokken om weer uit het dal te komen waarin ze terecht zijn gekomen.”

Harry de Jong

Heerenveense Courant, voorjaar 1993

